

BESLUT

2018-01-22 Dnr: 17/03050

SAKEN

Agenda, SVT2, 2017-10-29, inslag om bostadsbrist; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAG

I inslaget sa programledaren bland annat följande.

[...] vi ska ta och titta här på en sammanställning som Länsstyrelserna har gjort. Det här visar alla kommuner i Sverige som i dag ser sig ha undanträngningseffekter, alltså de som är gulfärgade på kartan. Och det betyder att, som det handlar om nu, att till exempel nyanlända då kan få bostäder på bekostnad av andra grupper. [...] 60 procent av kommunerna ser det här problemet i dag [...].

Samtidigt visades grafik i bild med en Sverigekarta där ett stort antal kommuner var gulfärgade. I bild stod sedan följande att läsa: "Kommuner med undanträngningseffekter på bostadsmarknaden – ca 60 %".

ANMÄLAN

Anmälaren anför att det i inslaget felaktigt påstods att en rapport från Länsstyrelsen visar att det i 60 procent av Sveriges kommuner finns så kallade undanträngningseffekter på bostadsmarknaden. Enligt anmälaren vinklades rapportens resultat och inslaget var därför inte objektivt.

INFORMATION

På granskningsnämndens begäran har Sveriges Television (SVT) inkommit med information om vad programbolaget hade för grund för uppgiften om att 60

procent av Sveriges kommuner upplever undanträngningseffekter på bostadsmarknaden. SVT anför sammanfattningsvis följande.

Enligt regeringens regleringsbrev för år 2017 ska länsstyrelserna ta fram och sammanställa lägesbilder för kommuner och landsting i respektive län avseende vilken påverkan förändringar i antalet asylsökande och nyanlända har på exempelvis socialtjänst, skola, hälsovård och bosättning.

Länsstyrelsen i Jönköpings län har haft ansvar för att samordna redovisningen och lämna en samlad rapport och den i inslaget aktuella uppgiften är hämtad ur denna rapport. På sidan åtta i rapporten står bland annat följande att läsa.

Undanträngningseffekter

Den fråga som ställs om undanträngningseffekter ger differentierade svar; cirka var femte kommun instämmer helt eller i hög grad med påståendet att de inte ser några undanträngningseffekter med anledning av bosättning av anvisade nyanlända, och cirka en tredjedel av kommunerna instämmer delvis i påståendet. Cirka 30 procent av kommunerna instämmer i låg grad eller inte alls med påståendet, vilket innebär att en relativt stor del av de svarande kommunerna ser undanträngningseffekter i någon form till följd av bosättningsarbetet.

Enligt denna rapport var det 20 procent av kommunerna (var femte) som i en enkät instämde helt eller i hög grad med påståendet "Kommunen ser inga undanträngningseffekter med anledning av bosättning av anvisade nyanlända.", det vill säga de såg inga undanträngningseffekter eller mycket små.

"Cirka en tredjedel" av kommunerna (motsvarande 33 procent) instämde bara delvis i påståendet, vilket innebär att de sett undanträngningseffekter av något slag. "Cirka 30 procent" av kommunerna instämde i låg grad eller inte alls med påståendet, det vill säga de ser tydliga undanträngningseffekter.

Eftersom 33 procent bara delvis instämde med påståendet och ytterligare 30 procent sa att de i låg grad eller inte alls instämmer med påståendet, drog SVT slutsatsen att cirka 60 procent av kommunerna upplevt undanträngningseffekter av någon grad.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Påståendet i inslaget om att 60 procent av Sveriges kommuner ser sig ha undanträngningseffekter på bostadsmarknaden var en förenklad beskrivning av resultatet av den enkätundersökning som SVT uppgett som källa till uppgiften. Uppgiften var dock inte så missvisande att inslaget strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens vice ordförande Kristina Ståhl efter föredragning av Gustav Aspengren.

På granskningsnämndens vägnar

Kristina Ståhl

Gustav Aspengren

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.